

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)

на тему:
«Конкурентоспроможність підприємства та шляхи її підвищення»
(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету ФЕУП
Балахніна Анастасія Олегівна

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Грінченко Раїса Володимирівна

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сьогодні поняття «конкурентоспроможність» найбільш вживане слово у науковій літературі. Конкурентоспроможність – це вирішальний фактор успіху на ринку товарів і послуг. Вивчення конкурентоспроможності дає чітке уявлення про недоліки підприємства і дозволяє розробити ефективні методи для усунення даної проблеми. В останні роки конкуренція посилилася за рахунок внутрішніх чинників у розвитку торгівлі та проникненні на українській ринок іноземних компаній. Тому і в теорії, і на практиці все більше уваги приділяється необхідності комплексного вирішення проблеми розвитку конкуренції та підвищення конкурентоспроможності підприємств, саме в таких умовах має особливе значення оцінка конкурентоспроможності підприємства. Актуальність теми зумовлюється тим, що перед кожною компанією стоїть питання оцінки рівня конкурентоспроможності для зміцнення конкурентних позицій та виявлення ефективних шляхів її підвищення. У сучасних умовах оцінка конкурентоспроможності є відправною точкою для розробки стратегічних альтернатив щодо посилення позиції компанії.

Мета дослідження. Оцінити рівень конкурентоспроможності підприємства та обґрунтувати шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад».

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні аспекти поняття «конкурентоспроможності» та «конкурентоспроможності підприємства»;
- проаналізувати фактори, що впливають на конкурентоспроможність підприємства;
- визначити та систематизувати методи оцінки конкурентоспроможності підприємства;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» та визначити основні показники конкурентоспроможності підприємства;
- розрахувати основні техніко-економічні показники ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- провести оцінку конкурентоспроможності підприємства;
- визначити шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єкт дослідження. Практична діяльність ТОВ «Телекарт- Прилад», що формує рівень його конкурентоспроможності.

Предмет дослідження. Теоретичні та практичні аспекти формування конкурентоспроможності ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувалися загальнонаукові і спеціальні методи пізнання: теоретичний аналіз літературних джерел, синтез, порівняння, систематизація, статистичний аналіз, прогнозування, графічний метод, табличний метод та метод експертних оцінок.

Інформаційна база дослідження. У роботі використовувалися матеріали наукових конференцій, аналітичні огляди стану ринку промисловості, статистичні та довідкові матеріали, а також фактичні дані обліку та звітності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад», публікації періодичної преси, матеріали наукових досліджень, представлених у вигляді статей та монографій.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменування). Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 24 таблиці, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні засади конкурентоспроможності підприємства»** розглянуто сутність поняття «конкурентоспроможність» та «конкурентоспроможність підприємства», проведено дослідження факторів, що впливають на конкурентоспроможність підприємства та розглянуті основні методи конкурентоспроможності підприємства..

У другому розділі **«Аналіз конкурентоспроможності підприємства тов «телекарт-прикад»»** проаналізовано основні показники діяльності підприємства розглянута характеристика підприємства, розраховані основні техніко-економічні показники діяльності та акцентована увага на досліджені показників, що впливають на конкурентоспроможність підприємства.

У третьому розділі **«Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства»** запропоновано три заходи щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства: удосконалення маркетингової стратегії; впровадження нового виду обладнання, що створює умови для збільшення випуску продукції та зменшення поточних витрат підприємства; впровадження SCADA-системи, що створює умови для зменшення витрат від браку.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило виділити такі основні висновки щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств:

1. Визначено, що поняття конкурентоспроможності було введено Майклом Е. Портером. Аналіз досліджень показав, що не існує єдиної думки стосовно розуміння понять конкурентоспроможність та конкурентоспроможність підприємства. Незважаючи на різні підходи і різні бачення визначення конкурентоспроможності підприємства, головним є те, що конкурентоспроможність – найважливіша ланка всієї системи ринкового господарювання. Конкурентоспроможність підприємства - це здатність ефективно використовувати власні і позикові ресурси на конкурентному ринку.

2. Досліджено, що існуючі методики не враховують ступінь приватизації підприємств галузі, психологічний фактор і ряд інших, що впливають на

конкурентоспроможність підприємства. Для усунення недоліків необхідно, насамперед, визначити і систематизувати ці фактори, що дасть можливість підвищити ефективність оцінки конкурентоспроможності виробництва і підняти якість продукції.

3. Проаналізовані та узагальнені існуючі методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності. На підставі їх критичного аналізу з'ясовано, що більшість з існуючих в економічній літературі та практиці методів вимірювання конкурентоспроможності не є універсальними. Розроблено власну логічну схему оцінки підприємства. Було визначено, що вона є більш об'єктивною та універсальною.

4. Проведено аналіз діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» та оцінені його основні техніко-економічні показники. ТОВ «Телекарт-Прилад» є однією з провідних компаній України у сфері приладобудування. Сьогодні підприємство — це потужна компанія, що динамічна розвивається. Компанія має величезний досвід роботи у сфері комунікацій, впроваджуючи нові технології, підприємство прагне до максимальної продуктивності і задоволення запитів найвимогливіших замовників.

5. Для аналізу оцінки конкурентоспроможності використано SWOT-аналіз, метод експертних оцінок та багатокутник конкурентоспроможності. Провівши аналіз, можна стверджувати, що ТОВ «Телекарт-Прилад» займає вигідне конкурентне положення, і конкурентна стратегія підприємства забезпечує підвищення конкурентоспроможності підприємства.

6. Для підвищення конкурентоспроможності підприємство повинне звернути увагу на наступні проблеми та заходи: технічний і технологічний рівень виробництва, висока якість продукції при порівняно низьких витратах на всіх стадіях виробничого циклу, застосування сучасних методів організації та управління, інформаційних технологій, кваліфікація персоналу, активна інноваційна діяльність, наявність фінансових ресурсів, чітка організація збуту (власна мережа, ефективна реклама, широкий товарний асортимент, красива упаковка, надійне гарантійне обслуговування), наявність високої організаційної культури, сприятливої репутації, іміджу.

7. Визначили шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства та запропонували впровадження заходів, а саме: удосконалення рекламної підтримки, впровадження нового обладнання та SCADA-системи на підприємстві. Виробництво і ефективний збут конкурентоспроможної продукції - узагальнюючий показник життєздатності підприємства, його вміння ефективно використовувати свій виробничий, науково-технічний, трудовий, фінансовий потенціал.